

3. Міжнародна науково–практична конференція «Мотивація ефективної праці в ринковій економіці» // Україна: аспекти праці. – 2003. – С. 63-65
4. Пушкарев И.Ф. Кадровый менеджмент– М.:–Юнити, 2003.– 423 с.
5. Бондаренко О.О. Трудова мотивація: проблеми та розвиток.// Економіка та держава. № 4 - 2008. - С.65-66.
6. <http://www.izvestia.com.ua/>

Here we are looking for the problem of motivation of staff in the Ukraine. The problem prompting people to productive work using various methods to stimulate. Diagnosis factors motivating stuff, proposals to improve the motivational mechanisms for domestic enterprises.

Тульчинська С. О.

к.е.н., доц. кафедри економіки та підприємництва

Клінік О. О.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

В розрізі даної роботи висвітлені основні проблеми і шляхи їх вирішення в сфері забезпечення якості продукції на підприємствах України. Розглянуто якість продукції, як важливий фактор підвищення конкурентоспроможності товарів українських виробників на міжнародному ринку.

Ключові слова: якість продукції, конкурентоспроможність, міжнародна торгівля, забезпечення якості, стандартизація, сертифікація товару.

Вступ. В умовах розвитку міжнародних відносин, розвитку різних галузей економіки, рівень конкурентоспроможності підприємств напряму залежить від ступеня відповідності його продукції міжнародним стандартам якості. Адже якість продукції – це те, на що в першу чергу звертає увагу покупець. Це стверджує концепція вдосконалення товару, яка описана в роботі Ф. Котлера «Основи маркетингу»: «Споживачі будуть прихильні до товарів, що пропонують найвищу якість, кращі експлуатаційні властивості і характеристики, а отже, організація повинна зосередити свою енергію на постійному вдосконаленні товару» [1].

Економіко-організаційні та методологічні аспекти управління якістю продукції розкриті в наукових працях провідних вчених-економістів, таких, як І. Ансофф, З.Ш. Гейлер, Дж. Джуран, А. Фейгенбаум, Е. Демінг, Ф. Кросбі, Д. Харрінгтон та ін.

Постановка задачі. Метою дослідження є визначення основних проблем та шляхів їх вирішення в сфері забезпечення якості продукції на підприємствах України.

Методологічна основа базується на методах порівняльного аналізу, статистичного дослідження та комплексного узагальнення.

Результати дослідження. В сучасних умовах стабільне положення будь-якого підприємства на ринку товарів і послуг визначається рівнем конкурентоспроможності. В свою чергу, конкурентоспроможність пов'язана з дією багатьох факторів, серед яких можна виділити два основних – рівень ціни та рівень якості товару. Причому другий фактор поступово виходить на перше місце.

Рівень ефективності роботи підприємств в сфері контролю якості достатньо низький, що, в свою чергу, робить продукцію українських виробників на світовому ринку неконкурентоспроможною. Незважаючи на те, що експорт товарів в цьому році збільшився на 43,7% в порівнянні з минулим роком, сальдо торгівельного балансу залишається від'ємним і становить 403, 8 млн. дол. В минулому році воно складало 176,1 млн. дол. Як ми бачимо, від'ємне сальдо торгівельного балансу суттєво збільшилося, що не кращим чином позначається на економічній ситуації країни.[5]

Випуск якісної продукції є комплексною проблемою, яка враховує наукові, технологічні, економічні та соціальні фактори. Рівень якості товару необхідно постійно підвищувати, максимально вдосконалювати його для найбільш повного задоволення потреб споживачів.

Одним з найважливіших критеріїв визначення якості продукції і відповідно його конкурентоспроможності є забезпечення патентної чистоти товару. Патентна чистота забезпечується лише тоді, коли технічні рішення, використані при виготовленні цього товару, здійснені тільки розробниками підприємства або засновані на відповідній ліцензії. Відсутність патентної чистоти робить продукцію підприємств неконкурентоспроможною і стає серйозною перешкодою до розвитку експортної діяльності. [3]

На сьогоднішній день продукції українських виробників не вистачає належного забезпечення якості. Основними причинами цього є:

- недотримання технічної, нормативної документації;
- низька якість технологічного устаткування;
- низька якість праці виробників продукції;
- низька якість сировини, матеріалів, напівфабрикатів, що комплектують вироби та інструмент [4].

Забезпечення високого рівня якості продукції передбачає деякі заходи, які з успіхом застосовуються в провідних країнах світу, таких як США та Японія. По-перше, це посилення всебічного контролю якості (контроль за розробкою нової продукції, вхідний контроль сировини та матеріалів, контроль якості виготовлення продукції, контроль якості післяпродажного сервісу). По-друге, це збільшення витрат на технічний контроль, на розробку та проведення заходів профілактичного характеру. По-третє, це застосування статистичних методів (створення контрольних карт, які дозволяють накопичувати та систематизувати інформацію про дефекти, які повторюються, що дозволяє в подальшому уникати подібних помилок). Також необхідним є складення програм підвищення якості, які передбачають

список заходів технічного, організаційного або іншого характеру, послідовність виконання цих заходів.[2]

Раціональне забезпечення якості продукції засноване на вживанні системи стандартів. Об'єктами державної стандартизації є конкретна продукція, норми, правила, вимоги, методи, терміни і т. п., призначені для вживання в різних сферах. Державні стандарти встановлюють показники, які відповідають передовому рівню науки, техніки і виробництва.

Випереджаюча стандартизація враховує зміну в часі показників якості об'єктів стандартизації. У випереджаючих стандартах встановлюються перспективні показники якості продукції і ступінчасті терміни освоєння їх промисловим виробництвом.

Стандарти підприємства є документами, регулюючими діяльність кожного підприємства. У них відбиваються як вимоги державних стандартів, так і особливості продукції, що випускається, і організаційно-технічний рівень підприємств. Об'єктами стандартів підприємства є деталі, складальні одиниці, норми, вимоги і методи в області розробки і організації виробництва виробів, технологічні процеси, норми і вимоги до них; обмеження по вживаній номенклатурі матеріалів, деталей; форми і методи управління і т. д.

Відповідно до вимог стандартів продукція (майже всі види) піддаються сертифікації, що є важливою умовою досягнення високого рівня конкурентоспроможності продукції. Сертифікат якості – це документ, який засвідчує високий рівень якості товару та його відповідність міжнародним стандартам якості. Багатий досвід реалізації продукції на міжнародному ринку показує, що товар, який не є сертифікованим, оцінюється в кілька разів дешевше на відміну від аналогічної сертифікованої продукції.

Товаровиробники повинні вчасно і у встановленому порядку проводити сертифікацію відповідного товару, забезпечувати виготовлення продукції відповідно до вимог того нормативного документа, на узгодженість до якого вона сертифікована, припиняти реалізацію сертифікованої продукції, якщо виявлена її невідповідність вимогам певного нормативного документа або закінчився термін дії сертифікату.

Висновки. Усе вищенаведене пояснює важливість забезпечення високої якості продукції для вітчизняного виробника. Глибоке дослідження проблем в цій сфері, та прийняття правильних рішень щодо методів їх усунення, можуть збільшити рівень конкурентоспроможності української продукції на світовому ринку і, як наслідок, суттєво змінити в кращий бік ситуацію, яка склалася на сьогоднішній день в національній економіці.

Перелік посилань

1. Котлер Ф. Основы маркетинга [Текст] / Перевод с английского В. Б. Боброва / Под общ. редакцией О.Г. Радыновой, Ю.И. Куколева / Москва, издательство «Прогресс», 1991. – 657 стр. / ББК 65.9 (7США) К73. - ISBN-0-13-557232-0.

2. Толкачева Е.В. Качество как один из основных элементов конкурентоспособности товара на международном рынке [Электронный ресурс]: Электрон. дан. – Режим доступа - http://www.nbuv.gov.ua/Articles/Kultnar/knp59/knp59_166-167 / Культура народов Причерноморья. – 2005. – N59. – С. 166-167.

3. Словник законодавчих термінів – Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій (ст.1) - [Електронний ресурс]: Електрон. дан. – Режим доступу - <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1078.21512.0>.

4. Круш П. В., Тульчинська С. О., Тульчинський Р. В., Кириченко С. О., Кривда О. В., Кавтиш О. П. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 206 с. – ISBN 978-966-364-575-9.

5. Статистика зовнішньої торгівлі України товарами – Експрес випуск, червень 2010 - [Електронний ресурс]: Електрон. дан. – Режим доступу - <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Тульчинская С. А.

к.э.н., доц. кафедры экономики и предпринимательства

Клиник О. А.

студентка ФММ НТУУ «КПИ»

ОБЕСПЕЧЕНИЕ КАЧЕСТВА ПРОДУКЦИИ

В данной работе освещены основные проблемы и пути их решения в сфере обеспечения качества продукции на предприятиях Украины. Рассмотрено качество продукции, как важный фактор повышения конкурентоспособности товаров украинских производителей на международном рынке.

Ключевые слова: качество продукции, конкурентоспособность, международная торговля, обеспечение качества, стандартизация, сертификация товара.

Tulchinska S.O.

associate professor of department of economy and enterprise

Klinnik O.A.

student FMM NTUU «KPI»

QUALITY ASSURANCE

In the cut of this work basic problems and ways of their decision are lighted up in the sphere of providing of quality of products on the enterprises of Ukraine. Quality of products is considered, as an important factor of increase of competitiveness of commodities of the Ukrainian producers at the international market.

Key words: product quality, competitiveness, international trade, quality assurance, standardization, certification of products.
